

▼B**DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
96/71/ES**

z dne 16. decembra 1996

o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev*Člen 1***▼M1****Naslov se nadomesti s „Predmet urejanja in področje uporabe“**

-1. Ta direktiva zagotavlja zaščito napotениh delavcev v času napotitve, kar zadeva svobodo opravljanja storitev, z opredelitvijo obveznih določb glede delovnih pogojev ter varovanja zdravja in varnosti delavcev, ki jih je treba spoštovati.

-1a. Ta direktiva na noben način ne vpliva na uveljavljanje temeljnih pravic, kot so priznane v državah članicah in na ravni Unije, vključno s pravico ali svobodo do stavke ali do drugih ukrepov, zajetih v specifičnih sistemih odnosov med delodajalci in delojemalci v državah članicah, v skladu z nacionalnim pravom in/ali prakso. Prav tako ne vpliva na pravico do pogajanja o kolektivnih pogodbah, njihovega sklepanja in izvrševanja, ali na pravico do sprejemanja kolektivnih ukrepov v skladu z nacionalnim pravom in/ali prakso.

▼B

1. Ta direktiva se uporablja za podjetja s sedežem v kateri od držav članic, ki v okviru čezmejnega opravljanja storitev napotijo delavce v skladu s členom 3 na ozemlje katere od držav članic.

2. Ta direktiva se ne uporablja za posadke podjetij trgovske mornarice.

3. Ta direktiva se uporablja, kolikor podjetja iz odstavka 1 uporabljajo katerega od naslednjih čezmejnih ukrepov:

- (a) napotijo delavce na ozemlje katere od držav članic na lasten račun in pod lastnim vodstvom na podlagi pogodbe, sklenjene med podjetjem, ki je delavce napotilo in pogodbenico, kateri so storitve namenjene, pod pogojem, da v času napotitve obstaja delovno razmerje med podjetjem, ki delavca napoti in delavcem; ali
- (b) napotijo delavce v ustanovo ali podjetje, ki je v lasti skupine na ozemlju katere od držav članic, pod pogojem, da v času napotitve obstaja delovno razmerje med podjetjem, ki delavca napoti in delavcem; ali

▼M1

- (c) kot podjetje ali agencija za začasno zaposlovanje posredujejo delo delavca podjetju uporabniku, ki ima svoj sedež ali je dejavno na ozemlju katere od držav članic, pod pogojem, da v času napotitve obstaja delovno razmerje med podjetjem ali agencijo za začasno zaposlovanje in delavcem.

▼ M1

Če mora delavec, katerega delo je podjetje ali agencija za začasno zaposlovanje posredovala podjetju uporabniku iz točke (c), opravljati svoje delo v okviru čezmejnega opravljanja storitev v smislu točke (a), (b) ali (c), ki jih zagotavlja podjetje uporabnik na ozemlju države članice, ki ni država, v kateri običajno dela za podjetje ali agencijo za začasno zaposlovanje ali za podjetje uporabnika, se šteje, da je delavca na ozemlje te države članice napotilo podjetje ali agencija za začasno zaposlovanje, s katero ali s katerim je v delovnem razmerju. Podjetje ali agencija za začasno zaposlovanje se šteje za podjetje iz odstavka 1 in v celoti spoštuje ustrezne določbe te direktive in Direktive 2014/67/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.

Pred začetkom izvajanja dela iz drugega pododstavka podjetje uporabnik pravočasno obvesti podjetje ali agencijo za začasno zaposlovanje, ki je posredovalo/-a delo delavca.

▼ B

4. Podjetja, s sedežem v državi, ki ni članica, ne smejo biti obravnavana bolj ugodno kot podjetja, s sedežem v kateri od držav članic.

*Člen 2***Oprelitev**

1. Za namene te direktive pomeni „napoteni delavec“ delavca, ki za omejen čas opravlja delo na ozemlju države članice, ki ni država, v kateri običajno dela.
2. Za namene te direktive je opredelitev delavca tista, ki se uporablja v zakonodaji države članice, na katere ozemlje je delavec napoten.

*Člen 3***Določbe in pogoji za zaposlitev****▼ M1**

1. Države članice, ne glede na to, katero pravo se uporablja za delovno razmerje, poskrbijo, da podjetja iz člena 1(1) delavcem, napotnim na njihovo ozemlje, na podlagi enakega obravnavanja zagotovijo pogoje za zaposlitev v zvezi z naslednjimi zadevami, ki so v državi članici, v kateri se opravlja delo, urejene:

— z zakonom ali drugim predpisom in/ali

— s kolektivnimi pogodbami ali arbitražnimi odločbami, razglašenimi za splošno uporabne ali ki se kako drugače uporabljajo v skladu z odstavkom 8:

⁽¹⁾ Direktiva 2014/67/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o izvrševanju Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev in spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg (uredba IMI) (UL L 159, 28.5.2014, str. 11).

▼ M1

- (a) maksimalni delovni čas in minimalni počitek;
- (b) minimalni plačani letni dopust;
- (c) plačilo za delo, tudi za nadurno delo; ta točka se ne uporablja za pokojninske načrte dodatnega poklicnega zavarovanja;
- (d) pogoji za posredovanje dela delavcev, zlasti s strani podjetij začasno zaposlovanje;
- (e) zdravje, varnost in higiena pri delu;
- (f) zaščitni ukrepi glede pogojev za zaposlitev nosečnic ali žensk, ki so pred kratkim rodile, otrok in mladih;
- (g) enako obravnavanje moških in žensk in druge določbe o nediskriminiranju;
- (h) pogoji nastanitve delavcev, kadar jo delodajalec zagotovi delavcem, ki niso v kraju, kjer običajno opravljajo delo;
- (i) dodatki ali povračilo za stroške, namenjeni kritju potnih stroškov ter stroškov za prehrano in nastanitev delavcev, ki so zaradi poklicnih razlogov zdoma.

Točka (i) se uporablja izključno za potne stroške ter stroške za prehrano in nastanitev, ki jih imajo napoteni delavci, kadar morajo potovati v kraj, kjer običajno opravljajo delo, v državi članici, na katere ozemlje so napoteni, in nazaj, ali kadar jih njihov delodajalec začasno pošlje iz tega kraja, kjer običajno opravljajo delo, v drug kraj dela.

Za namene te direktive je pojem plačila za delo določen v nacionalnem pravu in/ali praksi države članice, na ozemlje katere je delavec napoten, in pomeni vse sestavne dele plačila za delo, ki so obvezni po nacionalnih zakonih ali drugih predpisih, kolektivnih pogodbah ali arbitražnih odločbah, ki so v tej državi članici razglašeni za splošno uporabne ali se kako drugače uporabljajo v skladu z odstavkom 8.

Brez poseganja v člen 5 Direktive 2014/67/EU države članice objavijo informacije o pogojih za zaposlitev v skladu z nacionalnim pravom in/ali prakso ter brez nepotrebnega odlašanja in pregledno, na enotnem uradnem nacionalnem spletnem mestu iz navedenega člena, vključno s sestavnimi deli plačila za delo iz tretjega pododstavka tega odstavka in vse pogoje za zaposlitev v skladu z odstavkom 1a tega člena.

Države članice poskrbijo, da so informacije na enotnem uradnem nacionalnem spletnem mestu točne in posodobljene. Komisija na svojem spletnem mestu objavi naslove enotnih uradnih nacionalnih spletnih mest.

▼ M1

Kadar v nasprotju s členom 5 Direktive 2014/67/EU med informacijami na enotnem uradnem nacionalnem spletnem mestu ni navedeno, kateri pogoji za zaposlitev se uporabljajo, se ta okoliščina v skladu z nacionalnim pravom in/ali prakso upošteva pri določitvi kazni v primeru kršitve nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive, če je to potrebno za zagotovitev sorazmernosti tega ukrepa.

Ia. Kadar dejansko trajanje napotitve presega 12 mesecev, države članice ne glede na to, katero pravo se uporablja za delovno razmerje, poskrbijo, da podjetja iz člena 1(1) delavcem, napotanim na njihovo ozemlje, na podlagi enakega obravnavanja poleg pogojev za zaposlitev iz odstavka 1 tega člena zagotovijo vse veljavne pogoje za zaposlitev, določene v državi članici, v kateri se opravlja delo:

— z zakonom ali drugim predpisom in/ali

— s kolektivnimi pogodbami ali arbitražnimi odločbami, razglašenimi za splošno uporabne ali ki se kako drugače uporabljajo v skladu z odstavkom 8.

Prvi pododstavek tega odstavka se ne uporablja za naslednje zadeve:

- (a) postopke, formalnosti ter pogoje za sklenitev in prenehanje pogodbe o zaposlitvi, tudi konkurenčne klavzule;
- (b) pokojninske načrte dodatnega poklicnega zavarovanja.

Kadar ponudnik storitev predloži obrazloženo obvestilo, država članica, v kateri se opravlja storitev, obdobje iz prvega pododstavka podaljša na 18 mesecev.

Kadar podjetje iz člena 1(1) napotnega delavca nadomesti z drugim napotanim delavcem, ki opravlja enake naloge v istem kraju, je za namene tega odstavka trajanje napotitve seštevek trajanj napotitvenih obdobj posameznih zadevnih delavcev.

Pojem „enake naloge v istem kraju“ iz četrtega pododstavka tega odstavka se med drugim določi ob upoštevanju vrste storitve, ki se zagotavlja, dela, ki se opravlja, in naslova(-ov) delovnega mesta.

Ib. Države članice poskrbijo, da podjetja iz točke (c) člena 1(3) napotanim delavcem zagotovijo pogoje za zaposlitev, ki na podlagi člena 5 Direktive 2008/104/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ veljajo za delavce, zaposlene pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela, katerih delo posredujejo takšne agencije s sedežem v državi članici, v kateri se opravlja delo.

⁽¹⁾ Direktiva 2008/104/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela (UL L 327, 5.12.2008, str. 9).

▼ M1

Podjetje uporabnik obvesti podjetja iz točke (c) člena 1(3) o pogojih za zaposlitev, ki jih uporablja glede delovnih pogojev in plačila za delo v okviru prvega pododstavka tega odstavka.

▼ B

2. Kadar gre za osnovno montažo in/ali prvo vgradnjo, če je ta sestavni del pogodbe o dobavi blaga in je nujna za to, da se dobavljeno blago pripravi za uporabo ter jo opravljajo usposobljeni delavci in/ali strokovnjaki dobavitelja, se prvi pododstavek odstavka 1(b) in (c) ne uporablja, če napotitev ne traja več kot osem dni.

Ta določba se ne uporablja za dejavnosti na področju gradbeništva, navedene v Prilogi.

3. Po posvetovanju s socialnimi partnerji se lahko države članice v skladu s svojo tradicijo in prakso odločijo, da ne bodo uporabljale prvega pododstavka odstavka 1(c) v primerih iz člena 1(3)(a) in (b), če napotitev ne traja več kot en mesec.

4. Države članice lahko v skladu z nacionalno zakonodajo in/ali prakso določijo, da je mogoče odstopati od prvega pododstavka odstavka 1(c) v primerih iz člena 1(3)(a) in (b) kot tudi od sklepov držav članic v smislu odstavka 3 tega člena, v skladu s kolektivno pogodbo v smislu odstavka 8 tega člena v zvezi z enim ali več sektorji, kadar napotitev ne traja več kot en mesec.

5. Države članice lahko predvidijo, da je mogoče odobriti odstopanje od prvega pododstavka odstavka 1(b) in (c) v primerih iz člena 1(3)(a) in (b), če to opravičuje dejstvo, da je obseg dela, ki ga je treba opraviti, zanemarljiv.

Države članice, ki izkoristijo možnost iz prvega pododstavka, opredelijo merila, ki jim mora delo, ki ga je treba opraviti, ustrezati, da ga je mogoče šteti za „zanemarljivo“.

6. Trajanje napotitve se izračuna na podlagi primerjalnega obdobja enega leta od začetka napotitve.

Pri takem izračunu se upošteva vse prejšnje dobe, ko je to delo opravljal kak napoten delavec.

▼ M1

7. Odstavki 1 do 6 ne preprečujejo uporabe pogojev za zaposlitev, ki so ugodnejši za delavce.

Dodatki, ki sodijo k napotitvi, se štejejo kot del plačila za delo, razen če so izplačani kot povračilo za stroške, ki dejansko nastanejo zaradi napotitve, kot so potni stroški ter stroški za prehrano in nastanitev. ► **C1** Delodajalec brez poseganja v točko (i) prvega pododstavka odstavka 1 napotnemu delavcu povrne te stroške v skladu z nacionalnim pravom in/ali prakso, ki se uporablja za delovno razmerje. ◀

▼ M1

Kadar v pogojih za zaposlitev, ki veljajo za delovno razmerje, ni določeno, če, in v tem primeru, kateri elementi dodatka, ki sodi k napotitvi, se plačajo kot povračilo stroškov, ki dejansko nastanejo zaradi napotitve ali ki so del plačila za delo, potem se šteje, da je celoten dodatek plačan kot povračilo stroškov.

▼ B

8. „Kolektivne pogodbe ali arbitražne odločbe, razglašene za splošno uporabne“ pomenijo kolektivne pogodbe ali arbitražne odločbe, ki jih morajo spoštovati vsa podjetja na zadevnem geografskem območju in poklicu ali panogi.

▼ M1

Če ni sistema za razglasitev kolektivnih pogodb ali arbitražnih odločb za splošno uporabne v smislu prvega pododstavka ali kot dopolnitev takega sistema, se lahko države članice odločijo, da izhajajo iz:

- kolektivnih pogodb ali arbitražnih odločb, ki splošno veljajo za vsa podobna podjetja na zadevnem geografskem območju in v poklicu ali panogi, in/ali
- kolektivnih pogodb, sklenjenih med najbolj reprezentativnimi organizacijami delodajalcev in delavcev na nacionalni ravni, ki se uporabljajo na ozemlju celotne države,

Pod pogojem, da njihova veljavnost za podjetja iz člena 1(1) v zadevah, navedenih v prvem pododstavku odstavka 1 tega člena, ter, kadar je ustrezno, glede pogojev za zaposlitev, ki morajo biti zagotovljeni za napotene delavce v skladu z odstavkom 1a tega člena, zagotavlja enako obravnavanje teh podjetij in drugih podjetij iz tega pododstavka, ki so v podobnem položaju.

Šteje se, da gre za enako obravnavanje v smislu tega člena, kadar:

- imajo nacionalna podjetja v podobnem položaju v zadevnem kraju ali v zadevni panogi enake obveznosti kot podjetje iz člena 1(1) glede zadev, navedenih v prvem pododstavku odstavka 1 tega člena, ter, kadar je ustrezno, glede pogojev za zaposlitev, ki morajo biti zagotovljeni za napotene delavce v skladu z odstavkom 1a tega člena, in
- morajo nacionalna podjetja v podobnem položaju izpolnjevati takšne obveznosti z enakimi učinki.

9. Države članice lahko zahtevajo, da podjetja iz člena 1(1) delavcem iz točke (c) člena 1(3) – poleg pogojev za zaposlitev iz odstavka 1b tega člena – zajamčijo tudi druge pogoje za zaposlitev, ki se uporabljajo za delavce, zaposlene pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela, v državi članici, v kateri se opravlja delo.

10. Ta direktiva državam članicam ne preprečuje, da v zadevah, ki niso navedene v prvem pododstavku odstavka 1, v skladu s Pogodbama in na podlagi enakega obravnavanja za nacionalna podjetja in podjetja iz drugih držav članic uporabljajo pogoje za zaposlitev, če gre za predpise na področju javnega reda.

▼ B*Člen 4***Sodelovanje pri obveščanju**

1. Države članice imenujejo za potrebe izvajanja te direktive v skladu z nacionalno zakonodajo in/ali prakso enega ali več uradov za sodelovanje ali enega ali več pristojnih nacionalnih organov.

▼ M1

2. Države članice predvidijo sodelovanje med pristojnimi organi ali telesi, vključno z javnimi organi, ki so v skladu z nacionalnim pravom pristojni za spremljanje pogojev za zaposlitev iz člena 3, tudi na ravni Unije. To sodelovanje obsega predvsem odgovarjanje na obrazložene zahteve teh organov ali teles za informacije o čezmejnem posredovanju dela delavcev ter obravnavo očitnih zlorab ali morebitnih primerov nezakonitih dejavnosti, kot so čezmejni primeri neprijavljenega dela in navidezna samozaposlitev, povezani z napotitvijo delavcev na delo. Kadar pristojni organ ali telo v državi članici, iz katere je delavec napoten, nima informacij, ki jih zahteva pristojni organ ali telo države članice, na ozemlje katere je delavec napoten, zanje zaprosi druge organe ali telesa te države članice. V primeru nenehnih zamud pri zagotavljanju takih informacij državi članici, na ozemlje katere je delavec napoten, se obvesti Komisija, ki sprejme ustrezne ukrepe.

▼ B

Komisija in javni organi iz prvega pododstavka tesno sodelujejo, da preučijo morebitne težave, ki bi lahko nastale pri uporabi člena 3(10).

Administrativno pomoč si med seboj nudijo brezplačno.

3. Vsaka država članica sprejme ustrezne ukrepe, da so informacije o pogojih za delo in zaposlitev iz člena 3 vesplošno dostopne.

4. Vsaka država članica uradno obvesti vse druge države članice in Komisijo o uradih za sodelovanje in/ali o pristojnih državnih organih iz odstavka 1.

▼ M1*Člen 5***Spremljanje, nadzor in izvrševanje**

Države članice, na ozemlje katerih je delavec napoten, in države članice, iz katerih so delavci napoteni, so odgovorne za spremljanje, nadzor in izvrševanje obveznosti iz te direktive in Direktive 2014/67/EU ter sprejmejo ustrezne ukrepe v primeru nespoštovanja te direktive.

Države članice določijo pravila o kaznih za kršitve nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se te kazni izvajajo. Te kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Države članice zlasti zagotovijo, da so delavcem in/ali njihovim zastopnikom na voljo primerni postopki za uveljavljanje obveznosti iz te direktive.

▼ M1

Če je po celotni oceni, ki jo opravi ena od držav članic na podlagi člena 4 Direktive 2014/67/EU, ugotovljeno, da podjetje z nepravilnostmi ali goljufijo ustvarja vtis, da položaj delavca spada na področje uporabe te direktive, ta država članica zagotovi, da ima delavec koristi iz ustreznega prava in prakse.

Države članice zagotovijo, da zaradi tega člena za zadevnega delavca ne veljajo slabši pogoji kot za napotene delavce.

▼ B*Člen 6***Sodna pristojnost**

Za uveljavitev pravice do pogojev za delo in zaposlitev iz člena 3, je mogoče v državi članici, na katere ozemlje je ali je bil delavec napoten, začeti sodni postopek, ne da bi to vplivalo, kjer je to uporabno, na pravico do sprožitve sodnega postopka v drugi državi na podlagi obstoječih mednarodnih konvencij o sodni pristojnosti.

*Člen 7***Izvajanje**

Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za usklajitev s to direktivo, najpozneje do 16. decembra 1999. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa naj sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

*Člen 8***Pregled Komisije**

Komisija bo najpozneje do 16. decembra 2001 pregledala, kako se uporablja ta direktiva, da bi Svetu predlagala potrebne spremembe, če bi bilo primerno.

Člen 9

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

▼ B

PRILOGA

▼ M1

Dejavnosti iz člena 3(2) vključujejo vsa gradbena dela v zvezi z gradnjo, popravili, vzdrževanjem, spreminjanjem ali rušenjem zgradb in zlasti naslednja dela:

▼ B

1. izkopi
2. zemeljska dela
3. gradnja v ožjem pomenu besede
4. montaža in demontaža montažnih elementov
5. napeljave ali instalacije
6. predelave
7. prenova
8. popravila
9. demontažna dela
10. rušenje
11. vzdrževanje
12. manjša vzdrževalna dela, pleskanje in čiščenje
13. sanacijska dela.